

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0213-239
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
ID ОП у ЄДЕБО	02071211
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Комп'ютерні науки, магістр, 12 Інформаційні технології, 122 Комп'ютерні науки
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Vidomosti-pro-samootsinyuvannya-osvitnoyi-programy-Kompyuterni-nauky-.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	12 Інформаційні технології
Дата засідання	15.01.2020р.
№ протоколу	25
Доповідач	Рубін Е.Ю.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування:

Аналіз відомостей самооцінювання, інформації на офіційному сайті, звіту експертної групи та мотивованих зауважень до звіту експертної групи показав, що підстави для відмови у акредитації відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Відповідно до визначеної місії та стратегії університету на 2013-2020 роки, ухваленої 30.08.2013 році на конференції трудового колективу та відображеної на офіційному сайті університету, сформульована мета та цілі освітньої програми “Комп’ютерні науки”. Вони полягають у підготовці магістрів з комп’ютерних наук, які готові до розв’язання різного роду фахових задач науки і практики, що пов’язані із застосуванням сучасних комп’ютерних систем і технологій та ефективного виконання завдань інноваційного характеру.	В	Освітня програма та освітня діяльність за цією ОП в цілому відповідають визначеному критерію. Для усунення зазначених недоліків в університеті ведеться відповідна робота з вивчення регіонального контексту ринку праці. ОП орієнтується на вітчизняний ринок, не є драйвером науки, не застосовує досвід кращих університетів світу.
Критерій 2.	В	Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів	В	Було б доцільним

<p>Структура та зміст освітньої програми</p>		<p>(у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)</p> <p>Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>На час акредитації стандарт вищої освіти спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній.</p> <p>Дуальна форма освіти регламентується «Положення про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця».</p> <p>Дуальна форма навчання на ОП "Комп'ютерні науки" на даний час не здійснюється.</p>	<p>переглянути зміст та кількість обов'язкових освітніх компонентів програми так, щоб повністю забезпечити ними формування фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Доцільно було б оновити «Методичні рекомендації до проведення переддипломної практики для студентів спеціальності 8.05010101 "Інформаційні управляючі системи та технології" денної форми навчання», сфокусувавшись на особливостях ОП «Комп'ютерні науки».</p> <p>Освітня програма та освітня діяльність за ОП «Комп'ютерні науки» загалом відповідають визначеному</p>
--	--	---	--

				критерію. Зазначені недоліки можуть бути усунені в найкоротші терміни.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	<p>Правила прийому на навчання та вимоги до вступників регламентуються документами: «Правила прийому до Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця в 2019 році» (https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/03/Pravyla-pryjomu-do-HNEU-2019.pdf) та «ВИТЯГ з правил прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2018 році на навчання за освітнім ступенем «МАГІСТР» (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Vytyah-z-pravylpryjomu-mahistr-2018.pdf).</p> <p>Правила прийому є чіткими, зрозумілими та рівними для всіх.</p> <p>Документом ЗВО, що регулює питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є Наказ ректора № 158 від 02.09.2016 р. На період акредитації відсутня практика застосування даного наказу ректора.</p>	В	Вважаємо організацію процесу доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання за ОП “Комп’ютерні науки” такими, що загалом відповідають визначеному критерію. Зазначені недоліки можуть бути усунені в найближчий час.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	А	<p>Студентоцентричний підхід впроваджений у ЗВО шляхом участі здобувачів освіти у затвердженні ОП. Студент має можливість вільного вибору навчальних з таких напрямків, які відображають інтереси здобувачів, їх вподобання та плани на майбутнє працевлаштування відповідно до документу «Вибіркова складова освітньо-професійних програм».</p> <p>Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається</p>	А	

		доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Освітній процес організовано згідно діючих нормативно-правових актів, що регламентують діяльність ЗВО. перевірка дипломних робіт на академічну доброчесність здійснюється керівником роботи разом зі студентом, хоча доцільно мати відповідальну особу на кафедрі, яка б проводила цю перевірку за єдиними затвердженими процедурами	В	
Критерій 6. Людські ресурси	В	Освітній процес за ОП "Комп'ютерні науки" на другому (магістерському) рівні вищої освіти забезпечує 10 викладачів, з них 3 доктори наук і 7 кандидатів наук. Чисельність та якісний склад випускових кафедр зі спеціальності 122 – "Комп'ютерні науки", науково-педагогічних працівників, що забезпечують підготовку магістрів з ОП " Комп'ютерні науки " відповідають чинним Ліцензійним вимогам. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Недостатнє залучення роботодавців до проведення аудиторних занять слухачів ОП «Комп'ютерні науки». Керівництво кафедри та гарант програми мають чіткий план співпраці с харківським ІТ кластером для подолання цього недоліку.	В	
Критерій 7.	А	Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують	В	Експертами не надані

Освітнє середовище та матеріальні ресурси		<p>освітній процес за ОП. ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Реалізація достатніх умов для осіб із особливими освітніми потребами здійснюється через надання індивідуального графіку.</p> <p>До механізмів освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки ЗВО здобувачів вищої освіти слід віднести Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, методичний відділ, навчальний відділ, гаранта ОП КН.</p> <p>В університеті працює служба психолога соціально-психологічної служби (СПС) університету, що виконує такі завдання: психологічну діагностику; психологічне консультування; сприяє повноцінному розвитку особистості студентів протягом навчання, і міжособистісного спілкування.</p> <p>В ХНЕУ ім. С. Кузнеця впроваджується політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією).</p> <p>На зустрічах викладачі та студенти даної ОП зазначили, що їм відомі алгоритми вирішення конфліктних ситуацій. Якщо траплялись деякі непорозуміння між учасниками освітнього процесу, вони вирішувались на рівні завідувача кафедри чи адміністрації факультету.</p>		<p>посилання на положення про наявність процесів вирішення конфліктних ситуацій.</p>
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	<p>Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.</p> <p>Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи</p>	А	

		<p>студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.</p> <p>у ЗВО систематично, на основі проведених анкетувань та моніторингів освітнього процесу, видається детальний Аналітичний звіт та видаються Збірники досліджень з актуальних питань забезпечення якості освіти. До перегляду ОП залучаються представники роботодавців та здобувачі ОП.</p>		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	<p>Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.</p> <p>Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).</p> <p>Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних</p>	В	

		заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Рекомендується в тій чи іншій формі (силабус, анотація чи ін.) надавати інформацію про всі дисципліни, які пропонуються на вибір студентам, в електронному вигляді, а також надати інформацію про навчально методичне забезпечення та інформаційне забезпечення ОП.		
Критерій 10. Навчання через дослідження	-		-	

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Відомості про самооцінювання та звіт експертної групи, незважаючи на мотивовані зауваження ЗВО, засвідчують часткову невідповідність реалізації освітньої програми підготовки магістрів за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» критеріям акредитації освітньої програми, але ці недоліки можуть бути усунені в однорічний строк.

У зв'язку з цим, Галузева експертна рада вважає за потрібне надати такі рекомендації щодо покращення функціонування освітньої програми:

- переформулювати місію, стратегічну мету з урахуванням специфіки ІТ-спеціальностей;
- переформулювати цілі ОП з врахуванням специфіки ЗВО та привести їх у відповідність з місією та стратегічною метою;
- додати в усі нормативні документи (зокрема Положення) завдання, цілі, які стосуються не тільки економічної складової та менеджменту, але і ІТ-складової (ІТ-спеціальностей);
- враховувати регіональний контекст при створенні та перегляді змісту ОП;
- переглянути ОП з метою зменшення кількості програмних результатів навчання та їх повного забезпечення обов'язковими освітніми компонентами;
- переглянути порядок формування вибіркової складової ОП та вибору здобувачами вищої освіти освітніх компонентів (не 1 з 2-х запропонованих, як передбачено ОП; а також з можливістю вибору дисциплін з інших ОП);
- сформулювати порядок визнання результатів навчання під час академічної мобільності (наприклад, семестрової, без отримання дипломів 2-х ЗВО);
- розширити перелік партнерів та/або програм також на спеціальності ІТ-галузі;
- врегулювати питання формування рейтингу та оцінювання НПП;
- залучати всіх стейкхолдерів (в тому числі і випускників) до більш тісної співпраці щодо аналізу, вдосконалення ОП, організації та проведення навчального процесу.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про

акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

акредитацію ОП

умовну (відкладену) акредитацію ОП

Голова ГЕР

І.М. Удовик